

Borre Historielag

Innledet tirsdag 9. april serien av vårens møter på Bruserød. Et godt antall medlemmer og andre interesserte hadde møtt opp for å høre Jan Ingar Hansen fortelle om bombingen av Marineverftet på Horten 23.februar 1945. Foredragsholderen kunne her bygge på et omfattende materiale, nylig sammenfattet i sin bok om samme tema.

Den tyske sjøkommandoen i Sør-Norge var det største distriktet i Norge og disponerte 460 mann i marinebyen. Enda større betydning fikk Horten etter den allierte landgangen i Normandie da tyskerne nå fikk økt behov for verftskapasitet i Norge. Her ble det bl.a. i Breiangen trent på snorkelteknologi, en forbedring som innebar at ubåtene slapp å gå ofte i overflatestilling og dermed bli sårbare for fiendtlige fly. Så mange som 16 ubåter kunne oppholde seg her samtidig.

Utover i 1944 vurderte de allierte det slik at nok krefter var blitt brukt på å bombe tyske industrimål, og det britiske Admiralty presset på for å ta kampen opp mot de fryktede ubåtene.

I lys av dette må en se den allierte beslutningen om å bombe vårt stedlige marineverft. Jan Ingar avviste som én av flere myter at Nygaardsvoldsregjeringen skulle ha spilt noen som helst rolle i den forbindelsen.

Bombingen bar klart preg av å være godt forberedt og ble gjennomført med imponerende presisjon mens byen ellers ble spart.

.(Eldre bergensere vil fortsatt huske oktoberdagen i 1944 da britene under et angrep på ubåtbasen kom i skade for å feilbombe Holen skole der 61 barn mistet livet, (ref.anm.) Hele 73 Lancaster maskiner deltok med et meget erfarent mannskap som hadde erfaring fra hundrevis av tokt over Tyskland. Britiske arkiver viser at det ble sluppet 975 bomber; ennå i dag er ikke alle bombene tatt opp, og et femtital av disse utgjør en høyrisiko.

Virkningene var voldsomme: toktets hovedmål, Dokka, ble ødelagt, og en rekke bygninger ble satt i brann, sterkt skadet eller totalt ødelagt, f.eks. Magasin B som hadde inneholdt over 4000 gjenstander av våpenhistorisk interesse og et rikholdig arkiv over Vefvets historie.

Ingen norske satte livet til; hvor mange tyskere er uvisst. Ødeleggelsene ble grundig dokumentert av fotograf Fritz Deberitz. Det hører med til historien at flere av disse fotografiene

gjenfinnes i britiske arkiver; etterretning ved bl.a. Milorg og XU ga britene hele tiden verdifull informasjon og kunne sette dem i stand til å utføre en så vidt spektakulær operasjon som denne.

Jan Ingar høstet stor applaus for et glitrende foredrag, fremført med stor fagkunnskap og med et stemmevolum som passet oss eldre med nedsatt hørsel fortreffelig.

Ref. ak

Neste arr.: søndag 21. april, Borre kirkegård. Kirkegårdsvandring v/ sogneprest Carl-Ove Fæster.

Vi besøker gravstedene til skipsreder Leif Høegh og Christoffer Hannevig.

